

in omenjenih spominkov je taka, da izvira od ene osebe, ali vsaj iz enega veka. Ker pa je resnično, da je pisal Abraham tisto „Constitutio“, sklepajo, da so tudi ti spominki njegova pisava, ali vsaj ktereга njegovih učencev.

U. Kdaj pa je bil ondi vladika, in ali je znal slovenski?

T. Abraham je bil škof ali vladika v Frizingu l. 957—994. Bil je neki po rodu ali stslav. rodov Slovenec. V Glag. Cloz. se imenuje enkrat Carniolus, sicer pa le Carantanus. L. 974 je prejel od cesarja Otona II. v dar Loko, ki se še zdaj veli „Škofja Loka“, z okolico vred, kar nam spričuje ondod tolikanj tujih imen (Vid. Hicinger. Slov. cerk. čas. 1848). Tudi pozneje so imeli frizinški škofje posestva na Kranjskem, tako na pr. Klevevž (Klingenfels še l. 1483). Brikenski p. so dobili od cesarja Henrika I. 1004 grajščino Bled (Bles-Veldes, Grad).

U. To nam kaže, da so mogli posebne zasluge imeti za naše kraje, ker brez vzroka bi jim tod cesarji posestev dajali ne bili. Iz tega se pa tudi vsaj nekoliko razvidi, da je težave imel med Slovenci sv. Ciril in zlasti pozneje sv. Metod.

T. Bere se, da je Abraham sam tudi bil v Loci, in ondi govoril, morebiti koj ta govor, ki se mu pripisuje (Glag. Cloz.). Mogoče, da sta una dva spisa še poprej bila sestavljena, in da ji je le prepisal v svojo knjigo.

P a š n i k.

Od kod pride, da so dan danes otroci vedno hudobniši? Starši in učitelji sploh tožijo, da je sedanja mladina vedno bolj pokvarjena, hudobniša in vedno bolj nevkrotljiva. Od kod tedaj ta razuzdanost? Se vé, da bi se tu lahko našelo mnogo vzrokov, toda iz mnogih povdarjam le enega, in to je strupeno pohujšanje sedanjega sveta. Prav malo, ali tu pa tam se še celó nič ne gleda na to, da bi se otroci že v naj nježniši starosti ne pohujševali. Ko otrok začneja komaj govoriti, že ponavlja nerodne in gerde besede, ki jih sliši pri odrasčenih, žali Bog! še celó pri starših, ki nepremišljeno govoré in se roté vpričo svojih otročičev. Dobé se še celó tako brezvestni starši, ki svoje otroke seboj jemljejo, ko zahajajo v kerčme, na plesišča, v pohujšljiva igrališča i. t. d.

Otroci so že sami po sebi bolj k hudemu, kakor k dobremu nagnjeni, zraven pa imajo tudi to lastnost, da radi posnemajo vse, kar vidijo pri odrasčenih. Akoravno pri otrocih kal hudobnega zerna ne požene koj, se vendar dobro vkorenini, ter prihaja vedno bolj éversta in močna. Kar otrok pri mladih nogah še ne razumi, razumi pozneje, in sicer veliko veliko poprej, kakor marsikdo misli. Tedaj starši, učitelji, ki imate otroke pri sebi, varite jih pred vsem drugim, da ne vidijo in ne slišijo ničesar, kar bi jih količkaj v tej ali unej reči pohujšalo. Odgojnik naj ima vedno pred očmi besede večne resnice, ki pravi: „Kdor pa pohujša ktereга teh malih, ki v mé verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil kamen na vrat, in bi se potopil v globočino morja. Gorje svetu zavoljo pohujšanja!“

Fr. P.

Kako naj se opominja. Ako koga nagovarjamo, da bi ostal v dobrem stanovitén, ali če ga k dobremu spodbujamo, ali če ga od slabega odvracujemo, ga opominjamo. Opominjevalec tedaj pripoveduje in kaže dobre nasledke od dobrih djanj, ali pa žalostne nasledke od slabih djanj. Od opominjevanja neki šolski mož tako le piše: „Skušnja je poterdila resnico, da imajo nekteri opominjevalci s opominjevanjem veliko moč do volje in serca človekovega, drugi so pa brez vsega vspeha, ali so še celó škodljivi“. Vidi se tedaj, kako modro in previdno mora v tej reči opominjevalec ravnati. Keršanska dolžnost zahteva, da se nasprotno opominjamo, še bolj je pa potrebno, da učitelj pogosto učence opominja. Kdor pa hoče vspešno opominjati, mora:

1. dobro, h kateremu koga spodbuja, sam spolnovati, in slabo, od česar koga odvracuje, sam opustiti in sovražiti. Hitro zapazijo učenci, da je vse le prazno besedovanje, ako zgled ne podpira tvojega opominjevanja.

2. Opominjevalec mora biti močen po duhu, in mora imeti delavno ljubezen, da ima pravo moč do človeškega serca.

3. Zerno ali zapopadek opominjevanja mora opominjevalec posnemati iz zveličavnega nauka Zveličarjevega, ter se vedno na njega ozirati in opirati. Razloček je med tem, ako rečeš: „Bedak! hudobnež! kaj, zakaj si to naredil!“ ali pa, ako rečeš: „Glej, ne smeš več tega storiti, to je greh! To je Bogu zoperno, to ni po kerščanski“. Da pa tako opominjevanja potrebno moč ne zgubi, mora biti učitelj od tega sam

pregret, in to naj kaže v svojem govorjenji in svoji obnaši, sicer je vse zastonj.

4. Da pa opominjevanje ne škodujejo, je treba, da se ogiblremo vsega, kar bi utegnilo le količkaj nagiba imeti do kake strasti, post. do samopašnosti, častilakomnosti itd. Častilakomnost je posebno zato zelo škodljiva, ker ona zadržuje serce, da ne išče prave hvale, ter vero manjša. Neka mati je svojega lenega sina tako le opominjevala: „Ljubi moj J., uči se vendar pridno; glej tako bodeš postal ti gospod, ko bodo tvoji tovarši in žlahtniki zarobljeni in terdi kmetje, revni ali umazani rokodelci. Imel bodeš potem zložno življenje in veliko denarja, in vse te bode slavilo in častilo“.

(Dalje prih.)

Še nekaj o človeškem očesu.

Spisal Oblak.

Koliko more človek z očesom napraviti, je neizrečeno. V kratkem preletiš s hitrostjo tice od konca do kraja zemlje, v nekih trenutkih je beseda izrečena unkraj svetá. Okó je pripomoglo napraviti fotografijstvo, in čuda! s fotografijstvom se dá iz merličevih oces morivec najti!

Poglej malo po naši zemlji, in slédi mi iz male svoje kočice, kjer med podertijami in grobljami veter tuli in lizaje ob kamnju pesem poje:

»Čas nas zbudil
V tiru dób, —
Nas je zgrudil
Časa zob«. —

Vender tudi v teh krajih dobiš ostanke umotvorov nekdanjih mož: kraj puščav na Egiptovskem vzdigujejo piramide svoje verhe proti nebu, iznad katerih gledajo siva tisučletja. Pa tudi v civilizanih deželah nahajaš povsod dela človeškega uma in dlana; tù na poslopih in stebrih marmeljnové podobe, tam v hramih božjih prekrasna dela Rafaelovega in Mihel-Angelovega očesa in roke. Stermel boš nad deli, iz katerih te duh umetnikov ogovarja.

Okó človeško ni samo pripomoček, da občudujemo ž njim reči, ktere je stvarnik in umetnik vstvaril: ono je prvi, rekel bi, edini pripomoček, po kojim se našemu duhu javi zvnajnost, in ga olikuje. S tem se uči človek od človeka, da njegova dela gleda, in da ga potem posnema.